

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

**ГЛОБАЛЬНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ
ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ**

Електронне наукове фахове видання

Випуск 19

Миколаїв

2017

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Стройко Тетяна Володимирівна, доктор економічних наук, професор (завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського).

Заступник головного редактора:

Іртицева Інна Олександрівна, доктор економічних наук, професор (професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського).

Відповідальний секретар:

Данік Наталя Вадимівна, кандидат економічних наук, доцент (доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського).

Члени редакційної колегії:

Бородіна Олена Михайлівна, Ph.D, професор економіки (професор, "Банковні інститут висока школа а.с.", м. Прага, Чехія).

Бузько Ірина Романівна, доктор економічних наук, професор (завідувач кафедри міжнародної економіки, проректор з науково-педагогічної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля).

Булатова Олена Валеріївна, доктор економічних наук, професор (завідувач кафедри міжнародної економіки, проректор з наукової роботи Маріупольського державного університету).

Дейнеко Людмила Вікторівна, доктор економічних наук, професор (завідувач відділу промислової політики Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України).

Кіщак Іван Теодорович, доктор економічних наук, професор (декан факультету економіки Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського).

Клисінські Януш, доктор економічних наук, професор (професор кафедри спортивного маркетингу Техніко-Гуманітарної академії м. Бельсько-Бяла, Польща).

Мартинюк Володимир Петрович, доктор економічних наук, професор (завідувач кафедри фінансово-економічної безпеки Тернопільського національного економічного університету).

Ніколаєнко Наталя Олександрівна, доктор політичних наук, доцент (завідувач кафедри політології Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського).

Стукало Наталія Вадимівна, доктор економічних наук, професор (завідувач кафедри міжнародної економіки Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара).

Сухоруков Аркадій Ісмаїлович, доктор економічних наук, Заслужений економіст України, професор (Радник при дирекції Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України).

Хвесик Михайло Артемович, академік НААН, доктор економічних наук, заслужений діяч науки і техніки України, професор (директор Інституту економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України).

Шапошников Костянтин Сергійович, доктор економічних наук, професор (директор Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій).

Шиян Дмитро Вікторович, доктор економічних наук, професор (професор кафедри економіки підприємства та менеджменту Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця).

Agata Malak-Rawlikowska, dr inż, Wydział Nauk Ekonomicznych Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego.

Видання входить до «Переліку електронних фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» на підставі Наказу МОН України від 29 грудня 2014 року № 1528 (Додаток № 11)

**Рекомендовано до поширення в мережі інтернет рішенням Наукової ради
Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського
(Протокол № 10 від 23 жовтня 2017 р.)**

Електронне наукове фахове видання

ГЛОБАЛЬНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ

Випуск 19

Коректура • *О.А. Скрипченко*

Комп'ютерна верстка • *Н.М. Ковальчук*

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори статей. Висловлені у цих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.

ЗАСНОВНИК:

Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського
Адреса редакції журналу: вул. Нікольська, 24, м. Миколаїв, Україна, 54030
Відповідальний секретар: Данік Наталя Вадимівна
E-mail: наука@global-national.in.ua
Телефон: +38 (095) 458-19-85

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Гончарук І.В. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ МЕРЕЖЕВОГО РИНКУ.....	3
Горячковська М.О., Ручинська Н.С. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПОБУДОВИ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУ.....	9
Кузь В.І. “НОМО ECONOMICUS” В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	13
Михаць С.О., Городиський Т.І. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ЗМІСТ ОСВІТИ ХХІ СТОЛІТТЯ ЯК ЧИННИКА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ.....	18

СЕКЦІЯ 2

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО

І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Коренюк П.І., Копил О.В. СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ.....	22
Левківський О.В. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА РЕАЛІЗАЦІЮ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	28
Мартусенко І.В., Світлак І.І., Світлак В.І. ГЛОБАЛЬНИЙ ТЕРОРИЗМ ЯК ФОРМА ПРОЯВУ АСИМЕТРИЧНИХ КОНФЛІКТІВ У МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ.....	33
Островська Г.Й. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ КЛІЄНТСЬКОГО КАПІТАЛУ.....	40
Ставська Ю.В. ОСОБЛИВОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	46
Сторожчук В.М. ПІДХІД ДО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ МИТНО-ТАРИФНОГО РЕГУЛЮВАННЯ КРАЇНИ.....	50
Ткачук О.М. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ НА СВІТОВОМУ РИНКУ.....	56
Українець Л.А. ТЕОРЕТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ВПЛИВУ ПОЛІТИЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ПІДПРИЄМСТВ КИТАЮ НА ЗДІЙСНЕННЯ НИМИ ПРЯМИХ ЗАКОРДОННИХ ІНВЕСТИЦІЙ.....	60

СЕКЦІЯ 3

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Вишневська О.М., Ананійчук Ю.В., Куліш О.А. ДЕРЖАВНІ ЗАКУПІВЛІ У СИСТЕМІ “PROZORRO”: ПРОБЛЕМИ Й НЕДОЛІКИ.....	67
Задорожна Л.М. ЕФЕКТИВНІСТЬ КОУЧИНГУ ЯК ІННОВАЦІЙНОГО СТИЛЮ МЕНЕДЖМЕНТУ.....	71
Кірган О.С. РОЗВИТОК ТЕХНОЛОГІЙ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ.....	75
Кобченко А.А. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ТУРИЗМІ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	79
Новікова Н.Л. СТРУКТУРУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ ЯК ІНСТИТУЦІЇ СТІЙКОСТІ.....	83
Паламаренко Я.В. ОСНОВИ ПОБУДОВИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ГАЛУЗИ СПИРТОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ.....	88
Семенова Е.Д., Тарасова К.И. СТАТИСТИКА МОБИЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: БОЛЬШОЕ ВЛИЯНИЕ МАЛЕНЬКИХ ВЕЩЕЙ.....	95

Славкова О.П., Ковальова О.М. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІВЧАРСТВА	101
Слободяник А.М. АКТУАЛЬНІСТЬ БІРЖОВОГО РИНКУ: УКРАЇНСЬКИЙ АСПЕКТ.....	107
Термоса І.О. КЛАСТЕРИЗАЦІЯ ТА ЇЇ ВЛИВ НА РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	113
Філяк М.С. ЦИКЛИ ЕВОЛЮЦІЇ АРХІТЕКТУРНОГО ПЛАНУВАННЯ В РОЗВИТКУ МІСЬКИХ ТА СІЛЬСЬКИХ ПОСЕЛЕНЬ.....	119
Черкасова С.В. ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ПОСИЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ НЕБАНКІВСЬКОГО ІНСТИТУЦІЙНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	124
СЕКЦІЯ 4	
ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ	
Алдошина М.В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ПОШУКУ ТА НАЙМУ СПЕЦІАЛІСТІВ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	130
Баланович А.М. СУЧАСНІ НАПРЯМИ КЛАСИФІКАЦІЇ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	134
Балановська Т.І., Гоголя О.П. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МЕНЕДЖЕРІВ АГРАРНОЇ СФЕРИ В КОНТЕКСТІ ПОТРЕБ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ.....	138
Бренер А.В., Корольков В.В. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПРОЕКТНО-КОНСТРУКТОРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	144
Возна Л.Б., Босак О.В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МАРКЕТИНГОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК ЕЛЕМЕНТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ УСТАНОВОЮ.....	150
Городня Т.А., Корнієнко А.О. ДІАГНОСТИКА КРИЗОВОГО СТАНУ ТА ЗАГРОЗИ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА.....	154
Іваненко Т.Я., Крилов М.А. НАПРЯМИ СИСТЕМНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ РОСЛИННИЦТВА МИКОЛАЇВЩИНИ.....	158
Казанджі А.В. ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОЛІЙНО-ЖИРОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ.....	165
Карєба М.І., Голенков Ю.М. ФОРМУВАННЯ МОДЕЛЕЙ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ.....	171
Карєба М.І., Хохлова Ю.Ю. ФОРМУВАННЯ ТА ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ.....	175
Карімов Г.І., Звонарьова К.А. ДОСЛІДЖЕННЯ СПОЖИВАЧІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТЕПЛОЕНЕРГЕТИЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	179
Лисенко С.М. СОВІВАРТІСТЬ ВИДОБУТКУ ВУГІЛЛЯ ЯК ЧИННИК РИНКОВОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ.....	183
Барабаш О.О., Макарець Д.О. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ВИНОГРАДНО-ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....	190
Навроцька Т.А. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ.....	194
Назаренко І.Л., Косик М.В. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНКИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ЛОКОМОТИВНОГО ДЕПО	197
Никоненко С.В. РЕЛЯТИВНІСТЬ УСПІШНОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ КОМПАНІЇ ТА «ЮЗАБІЛІТІ» ЇЇ ВЕБ-САЙТУ.....	203

Обозна В.В. ОБҐРУНТУВАННЯ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ПРОГНОЗУВАННЯ ЗБУТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	207
Олійник Л.В. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	214
Пантіна Я.С., Домаскіна М.А. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО МОДЕЛЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	219
Пономарьова Ю.І. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ АКТИВІЗАЦІЇ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.....	225
Рекун І.І. ДИЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУЦІЙ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	231
Сардак С.Е., Єгорова І.І. ЗМІСТ І СПРЯМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ.....	236
Смачило В.В., Халіна В.Ю., Мірошниченко О.В. АНАЛІЗ МЕТОДИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	241
Спінул Д.К., Домаскіна М.А. МОДЕЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	247
Стрільчук Р.М. РОЗВИТОК КРИЗОВИХ ЯВИЩ В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....	251
Судакова О.І., Медведовська Т.П., Гарбуз Є.В., Лутченко О.В. УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКОЮ ВЗАЄМОДІЇ ПІДПРИЄМСТВА З КОНТРАГЕНТАМИ, ДІЮЧИМИ В ЗАГАЛЬНОМУ ЖИТТЄВОМУ ПРОСТОРІ.....	256
Сухомлин Л.В., Карлик Ю.Ю., Карпова В.С. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ОСНОВІ КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ ЇХ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ.....	262
Тимошенко К.В. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНОСТІ ДЖЕРЕЛ ІНВЕСТУВАННЯ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	271
Тимошик Н.С., Тимошик М.М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РИНКОВОГО СЕГМЕНТУ INTERNET-РЕКЛАМИ В УКРАЇНІ.....	276
Філіпішина Л.М. ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА СТІЙКОСТІ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	280
Чавичалов І.І., Куцинська М.В. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ПІД ЧАС ЙОГО САНАЦІЇ.....	286
Чевганова В.Я., Гайдучок М.В. ОЦІНКА НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	291
Шалева О.І. ФУЛФІЛМЕНТ У ЛОГІСТИЧНІЙ ІНФРАСТРУКТУРІ ВІТЧИЗНЯНОЇ ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛІ.....	296
Шматько Н.М. ПЕРЕДУМОВИ ТА СТИМУЛИ ФОРМУВАННЯ Й РОЗВИТКУ ВЕЛИКОМАСШТАБНИХ ЕКОНОМІКО-ВИРОБНИЧИХ СИСТЕМ.....	302
Янковська К.С. БІОЕНЕРГЕТИКА ЯК ОДИН З ІНСТРУМЕНТІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕГІОНУ.....	309
СЕКЦІЯ 5	
РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА	
Безхлібна А.П. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНУ.....	315
Zabedyuk M.S. METHODOLOGICAL ASPECTS OF THE ESTIMATION OF THE LEVEL OF REGIONAL DEVELOPMENT.....	320

Гришцева І.О., Рогатіна Л.П. ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ПРИЧОРНОМОРСЬКОГО РЕГІОНУ НА РИНКУ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	323
Ніколаєвич О.В. ВИРОБНИЦТВО ЕКОЛОГІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА РОЗВИТОК ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УМОВАХ АКТИВНОГО ПРОЦЕСУ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	329
СЕКЦІЯ 6	
ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	
Вишневська О.М., Христенко О.О., Бугай О.А. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НА БІОЕКОНОМІЧНИХ ЗАСАДАХ.....	335
Іванова К.О. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ПРОБЛЕМАТИКА КОМПЛЕКСНОГО ОЦІНЮВАННЯ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ.....	338
Коренюк П.І. РОЛЬ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОЇ РЕНТИ У ФОРМУВАННІ ІНТЕГРАЛЬНОГО ПОКАЗНИКА ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ТЕРИТОРІЇ.....	343
СЕКЦІЯ 7	
ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА	
Заяць В.С. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ПІДГРУНТЯ КОНФЛІКТІВ: ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ.....	346
Комарніцька О.М. ДЕМОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ ЯК ЗОВНІШНІЙ ЧИННИК ВПЛИВУ НА РІВЕНЬ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	351
Косар Н.С., Кузьо Н.Є., Старосілець Н.М. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ ВИРОБНИКІВ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ НА МОЛОДЬ УКРАЇНИ.....	359
Кравець І.М. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНО АКТИВНОГО НАСЕЛЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	365
СЕКЦІЯ 8	
ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ	
Боришкевич О.В. ЧАС ДЛЯ РЕФОРМ: ЛІБЕРАЛІЗАЦІЯ РУХУ КАПІТАЛУ В КОНТЕКСТІ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС.....	371
Васильчишин О.Б., Гуменний П.П. НЕДОЛІКИ ВСТУПУ УКРАЇНИ ДО ЄВРОСОЮЗУ В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ВІТЧИЗНЯНОЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ.....	376
Владика Ю.П. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	382
Герасимова І.Ю. АНАЛІЗ СТАНУ ТА ДИНАМІКИ РОЗВИТКУ ФІНАНСІВ ДОМОГОСПОДАРСТВ ЯК ІНСТИТУЦІЙНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ОДИНИЦІ.....	387
Іваськевич Х.І. СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ В УКРАЇНІ.....	394
Калашнікова Т.В., Калашніков О.М. МОДЕРНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	398
Коваль Л.П. ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ОПОДАТКУВАННЯ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ.....	402
Мацедонська Н.В., Вансович А.В. СВІТОВИЙ ДОСВІД БЮДЖЕТНОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ.....	406

Мордань Є.Ю., Білець А.С., Сердюк К.В. ІНВЕСТИЦІЇ В ТУРИСТИЧНУ СФЕРУ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	410
Найденко О.Є., Журавко С.В. ДОСВІД ОПОДАТКУВАННЯ ПЕНСІЙ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ	415
Недбалок І.Р. МОНІТОРИНГ ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ БЮДЖЕТНОГО КОНТРОЛЮ.....	422
Олійник Л.А., Мірошніченко Ю.В. РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДОХІДНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	428
Пахненко О.М., Костенко А.А. СТРУКТУРНІ ДИСПРОПОРЦІЇ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ.....	433
Петик М.І., Дропа Я.Б. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ.....	438
Пехота А.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ТОРГІВЛІ ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ: ВИСОКОЧАСТОТНИЙ ТРЕЙДИНГ (ПРОБЛЕМИ АЛГОРИТМУ ПРОГРАМИ).....	446
Руцишин Н.М., Костак З.Р. ПЛАТІЖНА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА БЕЗПЕКА ЇЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ.....	452
Січняк О.О. ІНСТИТУЦІЙНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВОЇ СФЕРИ.....	457
Скірка А.С., Адамик Б.П. ПРОБЛЕМАТИКА ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ.....	462
Шелест О.Л., Дубровіна В.А. МОДЕЛІ ПРОГНОЗУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПРИБУТКОВОСТІ ДЕРЖАВНОГО БАНКУ	469
Юнко О.М., Возна Л.Б. КАПІТАЛІЗАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКІВ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗМІЦНЕННЯ.....	476
Яворська В.О. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ФОНДОВИХ БІРЖ НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ УКРАЇНИ.....	483

СЕКЦІЯ 9

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Білобровенко Т.В. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З БЮДЖЕТОМ ЗА ПОДАТКОМ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ.....	487
Будник Л.А., Романів С.Р. КРИТЕРІЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В РОБОТІ ДЕРЖАВНИХ АУДИТОРІВ.....	493
Гавриловський О.С., Сташенко Ю.В. ПОНЯТТЯ «НЕОБОРОТНІ АКТИВИ» В ОБЛІКОВІЙ ПРАКТИЦІ.....	498
Головешкіна А.Г., Вишневська О.М. ВДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВІ В СИСТЕМІ GPS-НАВІГАЦІЇ.....	503
Єршова Н.Ю. ДО ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ.....	507
Кудлаєва Н.В. ПЕРЕОЦІНКА ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ: ПОДАТКОВИЙ ТА БУХГАЛТЕРСЬКИЙ АСПЕКТ.....	513
Моценський С.Г. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ БАЛАНС ЯК ЗАСІБ КОМУНІКАЦІЇ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН БІЗНЕСУ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ ЕКОНОМІЦІ.....	519
Назаренко Т.П., Плисак В.В. АУДИТ ЕФЕКТИВНОСТІ БЮДЖЕТНИХ ВИТРАТ.....	523
Одношевна О.О., Гордійко К.В. ОПТИМІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА.....	526
Одношевна О.О., Чередникова А.Д. ОПТИМІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ В КОНТЕКСТІ УПРАВЛІНСЬКОГО АСПЕКТУ.....	530

Пасенко Н.С., Херхадзе А.О. МЕТОДИКА АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УПРАВЛІННІ НЕОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	534
Польова Т.В., Петік О.М. ВНУТРІШНІЙ АУДИТ ГРОШОВИХ КОШТІВ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ АВТОТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ.....	541
Тютюнник Ю.М. ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ БОРЖНИКІВ – МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	547
Хорунжак Н.М., Рогожкіна В.В. ПОНЯТІЙНА СУТНІСТЬ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ І ПРОБЛЕМИ ЇЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ.....	554
Шеремета В.П. ДІАГНОСТИКА ПОДАТКОВИХ РІЗНИЦЬ В ОБЛІКУ ПІДПРИЄМСТВ.....	561
СЕКЦІЯ 10	
СТАТИСТИКА	
Вдовин М.Л., Береза С.В. ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ЧИННИКІВ НА СТАН РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ЗА ДОПОМОГОЮ НЕПАРАМЕТРИЧНИХ МЕТОДІВ АНАЛІЗУ.....	566
Вільчинська О.М., Грос О.О. АНАЛІЗ ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ НА НЕРІВНІСТЬ В РОЗПОДІЛІ ДОХОДІВ ДОМОГОСПОДАРСТВ УКРАЇНИ.....	571
Марець О.Р., Михалець К.А. МОДЕЛЮВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ТОВАРІВ УКРАЇНИ ТА НІМЕЧЧИНИ.....	576
СЕКЦІЯ 11	
МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ	
Денисенко В.Ю., Корнєєва І.С. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЄКТНОГО ПІДХОДУ ДО АНАЛІЗУ РИНКУ ЗБУТУ ПРОДУКЦІЇ.....	580
Koroliuk Yu.H. SCENARIO FORECAST OF THE REGION'S CROSS BORDER COORDINATED DEVELOPMENT ON THE EXAMPLE OF ROMANIA AND CHERNIVTSI REGION.....	584
Кубах П.С., Ставицький О.В. МОДЕЛЮВАННЯ РІВНЯ ІНФЛЯЦІЇ В УКРАЇНІ НА ОСНОВІ ПЛАВАЮЧОГО ВАЛЮТНОГО КУРСУ.....	589
Кулик В.В. ЗАОЩАДЖЕННЯ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНИЙ ФАКТОР СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ.....	593
Melnikov S.V. THE ASYMMETRY EFFECTS IN A SPATIAL OLIGOPOLY MODEL.....	600
Негрей М.В., Кучерява О.В. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ: МЕТОД DEA.....	605
Колтунович О. ІННОВАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ – ГОЛОВНИЙ ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.....	609
Кустріч Л.О. ДІАГНОСТИКА ТА ОЦІНКА ВИРОБНИЧО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	614
Вінська Ю.С., Тафгай А.С. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	621
Панчук О.В. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКОСТІ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ.....	626
Яценко О.М., Тананайко Т.С. ДОМІНАНТИ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ З КРАЇНАМИ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ.....	631
Стройко Т.В., Жеребцова Л.К. СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ.....	639

Головко О.П.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РЕГУЛЮВАННЯ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ
В ПРОВІДНИХ КРАЇНАХ СВІТУ.....

645

УДК 339.56

Ставська Ю.В.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності,
готельно-ресторанної справи та туризму
Вінницького національного аграрного університету

ОСОБЛИВОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

THE SPECIALTY FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF TOURIST ENTERPRISES

АНОТАЦІЯ

Узагальнено суть, тенденції, структуру міжнародного туризму і світового ринку туристичних послуг. Розкрито специфіку та чинники зовнішньоекономічної діяльності туристичних підприємств в умовах глобалізації. Виділено глобальні аспекти розвитку міжнародного туризму. Здійснено оцінку конкурентних переваг зовнішньоекономічної діяльності туристичних підприємств України. Запропоновано напрями виходу туристичних підприємств України на зовнішні ринки туристичних послуг.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність, міжнародний туризм, світовий ринок туристичних послуг, туристичне підприємство, конкуренція.

АННОТАЦИЯ

Проведен обзор сути, тенденций, структуры международного туризма и мирового рынка туристических услуг. Раскрыты специфика и факторы внешнеэкономической деятельности туристических предприятий в условиях глобализации. Выделены глобальные аспекты развития международного туризма. Осуществлена оценка конкурентных преимуществ внешнеэкономической деятельности туристических предприятий Украины. Предложены направления выхода туристических предприятий Украины на внешние рынки туристических услуг.

Ключевые слова: внешнеэкономическая деятельность, международный туризм, мировой рынок туристических услуг, туристическое предприятие, конкуренция.

ANNOTATION

The essence, tendencies and structure of international tourism and world market of tourist services are defined more exactly and generalized. The specialties and factors of tourist enterprises foreign economic activity in conditions of globalization are exposed. The present article describes the global aspects of tourism development in the world. The estimation of tourist enterprises foreign of Ukraine are estimated. The directions of the exit of Ukrainian tourist enterprises to the external markets of tourist services are offered.

Keywords: foreign economic activity, international tourism, world market of tourist services, travel company, competition.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку міжнародних економічних відносин глобалізаційні процеси охопили всі сфери світового господарства, у тому числі й світовий ринок туристичних послуг. Як наслідок, відбувається зростання рівнів інтегрованості туристичних галузей та окремих підприємств різних країн, з одного боку, та загострення конкурентної боротьби між країнами за розподіл туристичних потоків – з іншого. Водночас сучасною тенденцією в економіці розвинених країн є зростання частки туристичних послуг як у структурі валового внутрішнього продукту, так і в структурі споживання. Також характерним є інтенсивний розвиток нових інформаційних технологій,

електронної торгівлі у сфері туризму. Такі процеси створюють загрози туристичним галузям країн із більш низькою конкурентоспроможністю національних підприємств, несформованістю ринкових механізмів та недосконалою державною туристичною політикою. Це стосується країн із трансформаційною економікою, до яких належить й Україна.

Що стосується рівня інтегрованості туристичної галузі України до світогосподарських зв'язків, то частка міжнародного туризму в структурі туристичних послуг країни не перевищує 35%. До цього слід додати невідповідність туристичної інфраструктури країни міжнародним стандартам, неефективність використання потенціалу туристичних ресурсів та інші негативні чинники. Усе це вимагає пошуку шляхів оптимізації зовнішньоекономічної діяльності туристичних підприємств України, розроблення шляхів і тактики виходу національних туристичних підприємств на зовнішні ринки, обґрунтування конкретних заходів щодо створення сприятливих умов функціонування туристичної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У вітчизняній економічній науковій літературі проблеми діяльності туристичних підприємств досліджували Л.І. Гонтаржевська, О.О. Скарга, Я. Дубенюк, В. Зайцева, зовнішньоекономічна діяльність підприємств – у працях В.Р. Сіденко, О.В. Плотникова, В.Є. Новицького, Д.Г. Лук'яненка, А.С. Філіпенка, А.І. Кредісова тощо.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Водночас зовнішньоекономічний аспект туристичної діяльності залишається менш дослідженим і вимагає поглибленого вивчення, особливо в частині розроблення й удосконалення методик оцінки передумов та факторів зовнішньоекономічної діяльності туристичних підприємств, обґрунтування рекомендацій щодо підвищення їх конкурентоспроможності на зовнішніх ринках. Саме на цьому аспекті зосереджено увагу в даному дослідженні, що й визначає його актуальність.

Мета статті полягає у виявленні тенденцій розвитку світового ринку туристичних послуг в умовах глобалізації, визначенні міжнародних

вимог цього ринку щодо туристичного бізнесу в Україні та найактуальніших сфер його реформування і перспективних напрямів розвитку туристичної індустрії з урахуванням сучасних тенденцій світового ринку туризму.

Виклад основного матеріалу дослідження. Зовнішньоекономічна діяльність туристичних підприємств розглядається як діяльність, що забезпечує надання різного роду туристичних послуг і продаж товарів туристичного попиту іноземним туристам у країні базування та вітчизняним туристам за кордоном для задоволення їх культурних, ділових та інших потреб й отримання прибутків. Важливим аспектом управління зовнішньоекономічною діяльністю туристичних підприємств є адекватна, реалістична оцінка чинників та безпеки її здійснення. Усі чинники, які впливають на характер та особливості зовнішньоекономічної діяльності туристичних підприємств, можна розділити на дві групи: зовнішні (зовнішні щодо туризму умови господарювання, середовище розвитку туристичного бізнесу) та внутрішні (внутрішні фактори, що безпосередньо пов'язані із туристичною діяльністю) (рис. 1) [1, с. 178].

Своєю чергою, зовнішні чинники можна поділити на глобальні та національні (прямого й опосередкованого впливу), внутрішні – на об'єктивні та суб'єктивні. Результатом аналізу впливу зовнішніх чинників є оцінка сприятливості середовища розвитку ЗЕД туристичного підприємства, внутрішніх чинників –

оцінка його зовнішньоекономічного потенціалу [1, с. 180].

Глобалізація є одним з основних зовнішніх чинників зовнішньоекономічної діяльності підприємства, а також новим етапом розвитку світової економіки, який характеризується різким прискоренням темпів інтернаціоналізації усіх сфер суспільного життя. Глобалізація в туристичній галузі проявляється у двох основних формах – зростанні кількості туристичних напрямків та збільшенні дальності туристських поїздок. Туристична індустрія світу, пропонуючи уніфіковані системи відпочинку й обслуговування, експлуатує регіональні природні відмінності, національну та культурну самобутність етнічних груп і місцевих громад, що здебільшого стає головним мотивом подорожі [2, с. 52].

В умовах глобалізації світової економіки можна виділити такі особливості розвитку зовнішньоекономічної діяльності туристичних підприємств:

– міжнародний поділ праці. Структура, практика та логіка сучасної глобальної економіки призвела до появи нової концепції міжнародного поділу праці, яка сприяє не лише змінам балансу економічної сили між окремими країнами внаслідок використання часткових переваг (географічне положення, дешевизна енергії, сировини чи робочих рук, доступ до ринків збуту, кваліфіковані кадри тощо), а й створює передумови для формування економічної, а пізніше й політичної багатополярності світу;

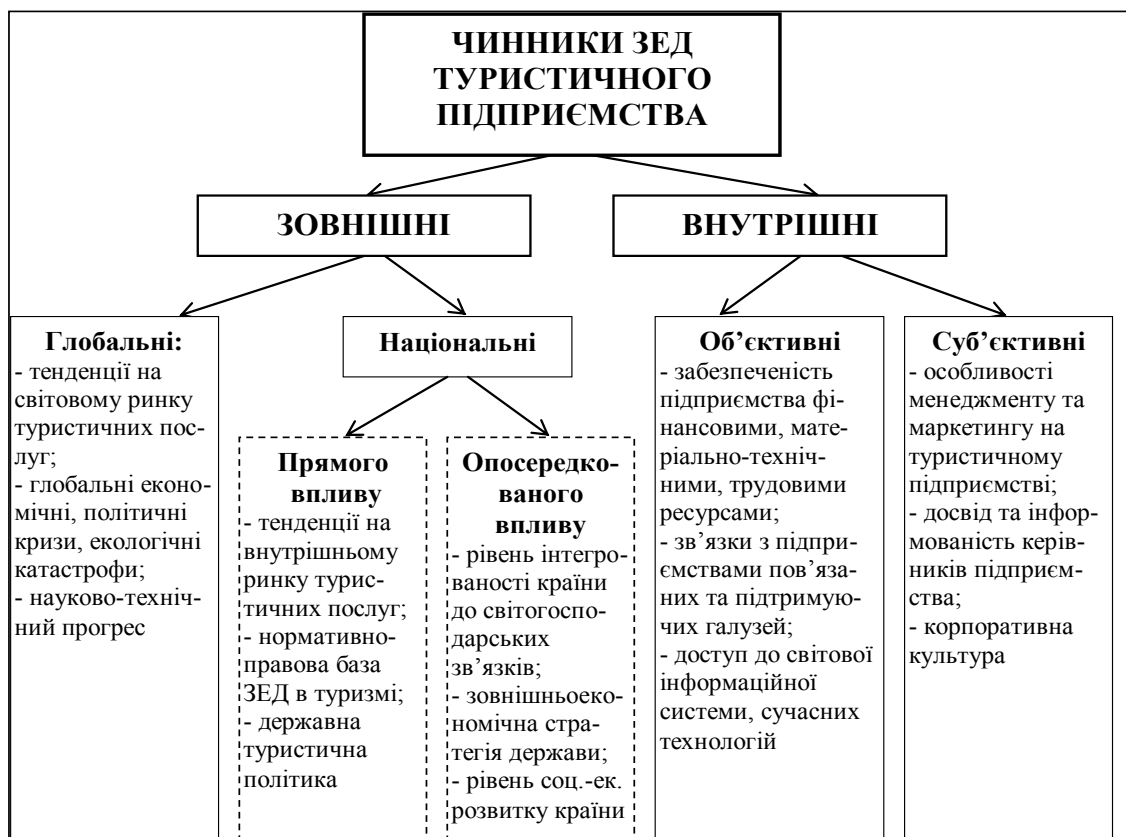

Рис. 1. Чинники зовнішньоекономічної діяльності туристичного підприємства

– інтернаціоналізація фінансів. Яскравими прикладами цього явища є введення єдиної європейської валюти й уніфікація світового валютного ринку, функціонування міжнародної банківської мережі, залежність фінансових систем багатьох країн від коливань на світовому фондовому ринку;

– нові інформаційні і технологічні системи. Нова глобальна інформаційно-спрямована економіка віддає перевагу здійсненню технологічних проривів у розвитку внаслідок упровадження ноу-хау-технологій, при цьому єдиний інформаційний простір робить кордони держав «прозорими», а процеси демократизації та глобалізації – незворотними;

– посилення конкурентної боротьби між новими індустріальними країнами і провідними промислово розвинутими державами;

– гомогенізація міжнародного споживчого ринку. Однією з причин є поширення масової культури, яка впроваджує звичку щодо використання однакової продукції (автомобілів, побутової техніки, мобільних телефонів, джинсів, спортивного взуття, напоїв, засобів гігієни, іграшок тощо), споживання однакових видів послуг (ресторани швидкого харчування, кінофільми, музика і література, розваги у нічних та комп'ютерних клубах, дискотеках, барах, туризм, який асоціюється з відпочинком на березі теплого моря), їх стандартизацію та проникнення в усі сфери життя [3, с. 38];

– транснаціоналізація світового туристичного ринку. Діяльність транснаціональних корпорацій підсилює взаємозв'язок і взаємозалежність внутрішніх і зовнішніх туристичних ринків окремих країн.

У міжнародному туризмі процес упровадження зовнішньоекономічної діяльності найкраще простежуються на прикладі сектора розміщення туристів, в якому ТНК набувають форми готельних мереж, або ланцюгів [2, с. 54].

Ініціатива інтернаціоналізації виробництва в туризмі належить країнам, які генерують потужні туристичні потоки, оскільки саме їм вона дає найбільший зиск. У Північній Америці це США та Канада, в Європі – Німеччина, Великобританія і Франція, в Азії – Японія та Китай. Саме тому більшість ТНК, діяльність яких охоплює туристичний бізнес, базуються у США, Західній Європі, Японії, а з недавнього часу – в Гонконзі та Сінгапурі [4, с. 55].

Важливими умовами розвитку зовнішньоекономічної діяльності туристичних підприємств є фактори позитивного та негативного впливу. Серед позитивних можна виділити такі:

- стабільність і відкритість політики та економіки;
- зростання суспільного багатства і доходів населення;
- скорочення робочого і збільшення вільного часу;
- розвиток транспорту, засобів комунікацій та інформаційних технологій;

– посилення урбанізації;

– побудова інтелектуального суспільства;

– заохочення національних та іноземних інвестицій у розвиток індустрії туризму;

– спрощення та гармонізація податкового, валютного, митного, прикордонного та інших форм регулювання;

– стимулювання туризму для дітей, молоді, людей похилого віку, інвалідів і малозабезпечених сімей шляхом надання пільг;

– сприяння розвитку індустрії пріоритетної туристичної діяльності.

До негативних факторів розвитку зовнішньоекономічної діяльності туристичних послуг належать:

– напруженість у міжнародних відносинах;

– нестабільність політики та закритість економіки;

– стагнація економіки та падіння добробуту населення;

– неупорядкованість туристичних ресурсів;

– нерозвиненість індустрії туризму;

– нераціональне використання культурно-історичної та культової спадщини і довкілля;

– низький рівень доходів населення та нестача вільного часу;

– забруднення навколишнього середовища й екологічна небезпека для суспільства;

– відсутність привабливого інвестиційного клімату для розвитку індустрії туризму на рівні світових стандартів;

– недооцінка ролі туристичного бізнесу в наповненні бюджету [2, с. 56].

Отже, можна зробити висновок, що всі наведені фактори мають велике значення для формування пріоритетних напрямів розвитку зовнішньоекономічної діяльності туристичних підприємств.

Згідно з останнім випуском Барометра міжнародного туризму ЮНВТО, кількість відвідувачів, зареєстрованих в турнапрямах усього світу, відображає попит на міжнародні подорожі в першій половині 2017 р. Кількість міжнародних туристських прибуттів (відвідувачів, що ночують) по всьому світу збільшилася на 6% порівняно з аналогічним показником минулого року, що значно перевищує стабільну і послідовну тенденцію зростання у чотири і більше відсотків, що спостерігалася з 2010 р. Це було найкраще півріччя за сім років.

Ці результати підкріплено стабільним зростанням у багатьох турнапрямах і відновленням тих із них, які зазнали спаду в попередні роки. У регіонах ЮНВТО найбільш високим було зростання на Близькому Сході (+ 9%), в Європі (+ 8%) та Африці (+ 8%), слідом за якими йдуть Азіатсько-Тихоокеанський (+ 6%) і Американський (+ 3%) регіони. Зазвичай на першу половину року припадає близько 46% від загального числа міжнародних туристських прибуттів, тоді як друга половина року триває на три дні довше і включає в себе високий сезон (липень і серпень) у Північній півкулі [5].

Передумовами розвитку зовнішньоекономічної діяльності туристичних підприємств України має стати впорядкування інституційної структури управління туристичною галуззю. Національні туристичні підприємства мають певні конкурентні переваги, а саме: рівень забезпеченості туристичними ресурсами для виходу на пізнавально-розважальний та рекреаційно-оздоровчий сегменти зовнішніх ринків; рівень розвитку підтримуючих та пов'язаних галузей (зокрема, громадського харчування, банківських послуг), туристичну політику уряду. Слабкими сторонами розвитку зовнішньоекономічної діяльності є рівень забезпеченості фінансовими ресурсами та недостатні умови внутрішнього попиту. Конкурентні переваги українських туристичних підприємств доречно розглядати у межах міжнародного регіону у складі Польщі, Чехії, Словаччини, Угорщини, Румунії, Росії, Білорусі, Молдови та Болгарії. Позиція туристичних підприємств України на ринку туристичних послуг обраного міжнародного регіону є не найвищою, тому зовнішньоекономічну стратегію розвитку туристичної галузі в Україні на державному рівні рекомендовано спрямувати на створення конкурентних переваг та привабливого інвестиційного клімату.

У географічній структурі туристичних потоків як із, так і до України домінує значення має Європейський регіон, а в його межах – передусім країни-сусіди. За останні п'ять років значно скоротилася кількість іноземних туристів із Болгарії, Чехії, Словаччини, Білорусії та Росії, водночас зросла кількість туристів з Угорщини і Польщі.

Найістотніші проблеми зовнішньоекономічної діяльності у сфері туризму в Україні, що впливають на обґрунтування напрямів макроекономічної стратегії виходу національних підприємств на зовнішні ринки туристичних послуг, проявляються у недостатньому рівні фінансування туристичної галузі, невідповідності стану туристичної інфраструктури міжнародним стандартам, слабкому зв'язку пов'язаних та підтримуючих галузей із туристичною, невизначеності зовнішньоекономічних стратегій більшості національних туристичних підприємств, недосконалості туристичної політики уряду та нормативно-правової бази розвитку туризму, неефективному використанні потенціалу туристичних ресурсів.

Висновки. Таким чином, основними напрямками виходу України на зовнішні ринки туристичних послуг мають стати такі заходи: по-перше, вдосконалення правових засад регулювання зовнішньоекономічних зв'язків туристичних підприємств, зокрема уніфікація державних стандартів туристичних послуг відповідно до загальноприйнятих міжнародних норм, надання пільг для вітчизняних туристичних підприємств – експортерів послуг, надання статусу територій з особливим режимом зовнішньоекономічної діяльності перспектив-

ним туристичним центрам України, створення правових засад транскордонного співробітництва в галузі туризму; по-друге, підвищення рівня фінансування привабливих для іноземних туристів туристичних об'єктів та відповідної інфраструктури, передусім у регіонах із достатнім туристичним потенціалом та низьким рівнем його використання; по-третє, забезпечення відповідності рівня якості туристичних послуг міжнародним стандартам шляхом проведення повної інвентаризації об'єктів туристичної інфраструктури, активного розвитку міжнародних пасажирських перевезень мережею міжнародних транспортних коридорів, стимулювання міжнародного франчайзингу, системи логістики в туризмі, істотної зміни системи підготовки кадрів тощо. Крім того, потрібно стимулювати всебічне використання національними підприємствами туристичних ресурсів країни, переваг місцезостащування для розвитку зеленого та екологічного туризму.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Гонтаржевська Л.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств туристичного бізнесу в структурі світового ринку послуг / Л.І. Гонтаржевська // Зб. наук. праць; відп. ред. В.Є. Новицький. – К.: ІСЕМВ НАНУ, 2004. – Вип. 44. – С. 177–185.
2. Скарга О.О. Сучасні тенденції розвитку світового ринку туристичних послуг / О.О. Скарга // Східна Європа: економіка, бізнес та управління – 2016. – Вип. 2(02). – С. 52–57.
3. Смаль В. Глобалізація: головні фактори та наслідки розвитку / В. Смаль, І. Смаль // Географія та основи економіки в школі. – 2005. – № 2. – С. 37–43.
4. Зайцева В. Міжнародний туризм та глобалізація в сучасному світі / В. Зайцева, О. Корнієнко // Вісник Запорізького національного університету. – 2012. – № 2(8). – С. 55–65 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2012/FViS-2012-2/055-65.pdf>.
5. UNWTO World Tourism Barometer [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mkt.unwto.org/barometer>.
6. Дубенюк Я. Міжнародний туризм і світовий ринок туристичних послуг: сутність, суб'єкти, основні різновиди / Я. Дубенюк // Проблеми розвитку внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект. – Донецьк: ДонНУ, 2006. – С. 17–24.
7. Мацука В. Закономірності та тенденції розвитку регіональних ринків туристичних послуг / В. Мацука, К. Осипенко // Вісник Маріупольського державного університету. Серія «Економіка». – 2012. – Вип. 3. – С. 158–166.
8. Сорока І. Сучасні тенденції міжнародного ринку туристичних послуг / І. Сорока // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2012. – Вип. 111. – С. 266–273.
9. Ціхановська В.М. Тенденції розвитку світового ринку туристичних послуг в умовах посилення глобалізаційних процесів / В.М. Ціхановська, С.Я. Ковальчук // Глобальні та національні проблеми економіки – 2015. – № 7. – С. 86–89 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/issue-7-2015/15-vipusk-7-veresen-2015-r/1189-tsikhanovskav-m-kovalchuk-s-ya-endentsiji-rozvitku-svitovogo-rinku-turistichnikh-poslug-vumovakh-posilennya-globalizatsijnikh-protseviv>.